

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

**KLASA: UP/II-034-02/22-01/526
URBROJ: 354-02/9-22-12
Zagreb, 21. rujna 2022.**

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, Zagreb, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Anđelka Rukelja, zamjenika predsjednice te Jasnice Lozo i Karmele Dešković, članica, u žalbenom postupku pokrenutom po žalbi žalitelja, PEL d.o.o., Rijeka, OIB: 83580797392, kojeg kao opunomoćenik zastupa Željka Žugaj Studenac, odvjetnica iz Viškova, na dokumentaciju o nabavi, u ograničenom postupku javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom u trajanju od 3 (tri) godine, broj objave: 2022/S 017-0028472, predmet nabave: nabava TETRA terminalnih uređaja i opreme, naručitelja Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Zagreb, OIB: 36162371878, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21), članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16, dalje u tekstu: ZJN 2016) i članka 78. Uredbe o javnoj nabavi u području obrane i sigurnosti (Narodne novine, broj 19/18) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se dio dokumentacije o nabavi zahvaćene nezakonitošću, sukladno obrazloženju u ovom rješenju, u ograničenom postupku javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom u trajanju od 3 (tri) godine, broj objave: 2022/S 017-0028472, predmet nabave: nabava TETRA terminalnih uređaja i opreme, naručitelja Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Zagreb.

2. Nalaže se naručitelju Ministarstvo unutarnjih poslova, Zagreb, da u roku od 8 dana od dana primitka rješenja Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave naknadi žalitelju, PEL d.o.o., Rijeka troškove žalbenog postupka u iznosu od 6.111,25 kuna / 811,10 eura¹.

O b r a z l o Ź e n j e

Naručitelj, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Zagreb, objavio je 18. srpnja 2022. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje: EOJN RH) poziv na nadmetanje za ugovore u području obrane i sigurnosti s dokumentacijom o nabavi, u ograničenom postupku javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom u trajanju od 3 (tri) godine,

---

¹ Prema fiksnom tečaju 7,53450 kuna za 1 euro.

broj objave: 2022/S 017-0028472, predmet nabave: nabava TETRA terminalnih uređaja i opreme. Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda, a kriteriji za odabir su: udio cijene, 70 % i udio jamstva, 30%.

Na sadržaj dokumentacije o nabavi urednu žalbu je 28. srpnja 2022. putem preporučene pošte izjavio žalitelj PEL d.o.o., Rijeka. Žalitelj osporava zakonitost dijela dokumentacije o nabavi, a žalbenim zahtjevom traži poništenje dokumentacije o nabavi u dijelu zahvaćenim nezakonitošću te nadoknadu troškova žalbenog postupka.

Naručitelj u odgovoru na žalbu djelomično priznaje žalbene navode.

U tijeku postupka izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od objave u EOJN RH, dokumentacije o nabavi, te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj navodi da u dijelu 23. B. točka 2. dokumentaciji o nabavi (dalje: DoN) kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti naručitelj zahtijeva „potvrdu proizvođača opreme da je tvrtka ponuditelja ovlaštena za nuđenje, prodaju, pružanje jamstva, održavanje i podršku za ponuđenu opremu na području Republike Hrvatske tražene u predmetnoj nabavi“ te da je navedeni dokaz sastavni dio zahtjeva za sudjelovanje, međutim takvu potvrdu mogu dostaviti jedino gospodarski subjekti koji su s naručiteljem pripremali ovu javnu nabavu ili oni gospodarski subjekti kojima su dostupne klasificirane tehničke specifikacije mimo ograničenog postupka javne nabave. Navodi da je u DoN propisano „Tehnička specifikacija koja sadrži klasificirane podatke biti će dostupna u drugom stupnju ograničenog postupka javne nabave...“. Kako je predmet nabave općenito opisan kao TETRA terminalni uređaji i oprema navodi da se bez uvida u tehničku specifikaciju predmeta nabave ne može znati koje vrste i tipovi tetra terminalnih uređaja i opreme su predmet nabave te kakve tehničke karakteristike isti moraju zadovoljavati. Ističe da na tržištu postoje razni proizvođači tetra terminalnih uređaja i opreme koji proizvode različite vrste i tipove uređaja i opreme koji mogu biti predmet ove nabave te su sve to kompleksni proizvodi koji su opisani velikim brojem različitih tehničkih karakteristika. Navodi da svi proizvođači nemaju u ponudi sve tipove uređaja i opreme a na tržištu ne postoje dva modela proizvoda s istim tehničkim karakteristikama, radi čega svim zainteresiranim gospodarskim subjektima nisu dostupni proizvodi svih proizvođača. Stoga ističe da nije životno za očekivati da će natjecatelji moći prikupiti potvrde svih proizvođača uređaja i opreme koja trenutno postoji na tržištu da su ovlašteni za nuđenje, prodaju, pružanje jamstva, održavanje i podršku za ponuđenu opremu na području Republike Hrvatske tražene u DoN, već samo natjecatelji koji imaju prethodni uvid u klasificiranu Tehničku specifikaciju mogu znati što se traži u predmetnoj nabavi te će moći dostaviti potvrde proizvođača čiji proizvodi će zadovoljiti Tehničku specifikaciju. Smatra da naručitelj ne poštuje načela iz članka 4. ZJN 2016 jer privilegira ponuditelje kojima je proizvođač voljan dozvoliti nuđenje njegove robe u postupku javne nabave, dok su svi oni koji iz bilo kojeg razloga ne mogu dobiti tu potvrdu, a mogu ponuditi robu koja je predmet nabave, diskriminirani. Dalje, kako je navedeni dokaz u DoN tražen kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti citira odredbe članka 259. stavka 1. i 264. stavka 2. ZJN 2016 navodeći da navedene odredbe ne propisuju potvrdu proizvođača kojom je ponuditelj ovlašten za nuđenje, prodaju, pružanje jamstva, održavanje i podršku za ponuđenu opremu na području Republike Hrvatske, čime takva potvrda nije dokaz tehničke i stručne

sposobnosti na način kako to definira zakonodavac. Dostavlja javnu objavu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja pod naslovom "Pribavljanje potvrde proizvođača kao uvjet za sudjelovanje u postupcima javne nabave" navodeći da prema mišljenju Agencije proizlazi da u slučajevima u kojima između proizvođača/dobavljača i distributera/prodavatelja koji sudjeluje na javnom natjecanju nisu sklopljeni ugovori o ekskluzivnoj (isključivoj) distribuciji ili ugovori o selektivnoj distribuciji na teritoriju Republike Hrvatske, nije uputno da naručitelj u natječajnoj dokumentaciji zahtijeva potvrdu proizvođača da je ponuditelj ovlašten prodavati robu iz njihovog proizvodnog asortimana, te ih radi ne prilaganja takve potvrde isključivati iz natjecanja.

U odgovoru na ovaj žalbeni navod naručitelj navodi da uvažava žalbeni navod te predlaže da se u spornom dijelu 23. B. točka 2. DoN odredba briše.

Ocjenjajući osnovanost žalbenog navoda, izvršenim uvidom u DoN utvrđeno je da je u dijelu 23. Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta - uvjeti sposobnosti, B. Dokaz tehničke i stručne sposobnosti, 2. propisano: „Ponuditelj mora dostaviti potvrdu proizvođača opreme da je tvrtka ponuditelj ovlaštena za nuđenje, prodaju, pružanje jamstva, održavanje i podršku za ponuđenu opremu na području Republike Hrvatske tražene u predmetnoj nabavi. Potvrda mora biti naslovljena na Naručitelja i mora se odnositi na predmetnu nabavu.“.

Dakle, naručitelj u odgovoru na žalbu uvažava žalbeni navod te predlaže iz DoN potvrdu proizvođača izbrisati.

Pravni okvir za ocjenu ovoga žalbenog navoda čine odredbe članaka 4. stavka 1., 256. stavka 1., 3. i 4., 259. stavka 1., 264. stavka 1. i 2. i 268. stavka 1. ZJN 2016.

Člankom 256. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da se kriteriji za odabir gospodarskog subjekta u postupku javne nabave mogu odnositi na 1. sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti, 2. ekonomsku i financijsku sposobnost te 3. tehničku i stručnu sposobnost. Stavak 3. tog članka propisuje da prilikom određivanja kriterija za odabir iz stavka 1. tog članka javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi. Stavkom 4. tog članka propisano je da svi uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave, odnosno grupi predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe. Članak 259. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da javni naručitelj može odrediti uvjete tehničke i stručne sposobnosti kojima se osigurava da gospodarski subjekt ima potrebne ljudske i tehničke resurse te iskustvo potrebno za izvršenje ugovora o javnoj nabavi na odgovarajućoj razini kvalitete, a osobito zahtijevati da gospodarski subjekt ima dovoljnu razinu iskustva, što se dokazuje odgovarajućim referencijama iz prije izvršenih ugovora. Članak 264. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da javni naručitelj navodi u dokumentaciji o nabavi potvrde, dokumente, izjave i druga dokazna sredstva kojima gospodarski subjekt dokazuje nepostojanje osnova za isključenje te ispunjavanje kriterija za odabir gospodarskog subjekta, a stavak 2. istog članka propisuje da javni naručitelj ne smije zahtijevati od gospodarskog subjekta druge načine dokazivanja osim načina propisanih ovim pododjeljkom te pododjeljkom 4. toga odjeljka. Članak 268. stavak 1. ZJN 2016 propisuje da se tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta, u skladu s prirodom, količinom ili važnosti, i namjenom radova, robe ili usluga, može dokazati s jednim ili više dokaza, koji su taksativno navedeni u točkama 1. - 13. istog stavka. Člankom 4. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da je naručitelj u primjeni toga Zakona u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Iz navedenog je razvidno da citirane odredbe ZJN 2016 u svrhu dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti gospodarskog subjekta propisuju uvjete i dokaze koje naručitelj u postupcima javne nabave, pa tako i u predmetnom postupku javne nabave, može zahtijevati od gospodarskog subjekta (ponuditelja/natjecatelja). Ovdje je potrebno naglasiti da prilikom propisivanja dokaza tehničke i stručne sposobnosti, naručitelji moraju posebno voditi računa o načelima jednakog tretmana, razmjernosti te zabrane diskriminacije. Pritom su naručitelji upravo radi poštivanja spomenutih načela obvezni dokaze tehničke i stručne sposobnosti u DoN propisati na način kako je to propisano citiranim odredbama ZJN 2016. Naručitelj u DoN zahtijeva dostaviti potvrdu proizvođača opreme da je tvrtka ponuditelj ovlaštena za nuđenje, prodaju, pružanje jamstva, održavanje i podršku za ponuđenu opremu na području Republike Hrvatske, što nije sukladno citiranim odredbama ZJN 2016. Stoga, a uzimajući u obzir dostavljeni dokaz žalitelja (mišljenje Agencije) te da i sam naručitelj predlaže da se zahtjev za dostavom navedene potvrde proizvođača izbriše iz DoN, ovo tijelo je utvrdilo da je naručitelj u dijelu 23. B. točki 2. DoN tehničku i stručnu sposobnost propisao protivno citiranim odredbama ZJN 2016. Slijedom navedenog, žalbeni navod je osnovan.

Žalitelj navodi da u dijelu 23. B. točka 3. DoN kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti naručitelj zahtijeva „potvrdu proizvođača da je sva ponuđena oprema koja je predmet nabave (ručne stanice, kolske stanice, antene itd.) kompatibilna sa Dimetra 9.0 sustavom i certificirana za povezivanje sa Dimetra 9.0“ i da navedeni dokaz bude sastavni dio zahtjeva za sudjelovanje. Ističe da te potvrde mogu dostaviti jedino gospodarski subjekti koji su s naručiteljem pripremali ovu javnu nabavu ili oni gospodarski subjekti kojima su dostupne tehničke specifikacije mimo postupka javne nabave. Navodi da je u DoN propisano „Tehnička specifikacija koja sadrži klasificirane podatke biti će dostupna u drugom stupnju ograničenog postupka javne nabave...“. Kako je predmet nabave općenito opisan kao TETRA terminalni uređaji i oprema smatra da se bez uvida u tehničku specifikaciju predmeta nabave ne može znati koje vrste i tipovi tetra terminalnih uređaja i opreme su predmet nabave te kakve tehničke karakteristike isti moraju zadovoljavati. Ističe kako na tržištu postoje razni proizvodi tetra terminalnih uređaja i opreme koji proizvode različite vrste i tipove uređaja i opreme, a koji mogu biti predmet ove nabave te su sve to kompleksni proizvodi koji su opisani velikim brojem različitih tehničkih karakteristika. Kako svi proizvođači nemaju u ponudi sve tipove uređaja i opreme, a na tržištu ne postoje dva modela proizvoda s istim tehničkim karakteristikama, navodi da svim zainteresiranim gospodarskim subjektima nisu dostupni proizvodi svih proizvođača. Kako bi se zadovoljio navedeni zahtjev navodi da bi bilo potrebno pribaviti potvrdu proizvođača za svaki model uređaja i opreme koji se trenutno nalazi na tržištu da je kompatibilan sa Dimetra 9.0 sustavom i certificiran za povezivanje sa Dimetra 9.0, što nije životno. Stoga, navodi da će samo natjecatelji koji imaju prethodni uvid u klasificirane Tehničku specifikaciju moći dostaviti tražene potvrde proizvođača za modele proizvoda koji će zadovoljavati navedenu specifikaciju. Dalje, žalitelj navodi da se navedeni dokazi traže u okviru tehničke i stručne sposobnosti, dok odredbe članka 259. stavka 1. i 264. stavka 2. ZJN 2016 ne propisuju potvrdu proizvođača da je sva ponuđena oprema koja je predmet nabave (ručne stanice, kolske stanice, antene itd.) kompatibilna sa Dimetra 9.0 sustavom i certificirana za povezivanje sa Dimetra 9.0. koju traži naručitelj, radi čega ista ne spada u dokaze tehničke i stručne sposobnosti kako to definira zakonodavac.

U odgovoru na žalbeni navod naručitelj navodi da je potrebno pribaviti gore navedeni certifikat kako bi se ostvarila potpuna funkcionalnost i usklađenost s već postojećim TETRA terminalnim uređajima koje koriste žurne službe Republike Hrvatske. Navodi da žalitelj nije priložio dokaz da je pokušao zatražiti potvrdu proizvođača Dimetra

9.0, već prejudicira da je takvim zahtjevom doveden u lošiji položaj čime su od strane naručitelja prekršena osnovna načela ZJN 2016.

U očitovanju na naručiteljev odgovor na žalbu, žalitelj navodi da je proizvođač sustava „Dimetra 9.0“ tvrtka Motorola Solutions Inc. te da je tom proizvođaču naručitelj „ključni korisnik“ što je vidljivo iz poruke proizvođača od 17. ožujka 2017. i da određeni partneri proizvođača sudjeluju u kreiranju DoN, što je vidljivo iz poruke proizvođača od 18. siječnja 2017., a o čemu u spis predmeta dostavlja ovjerene prijevode s engleskog jezika.

Ocjenjujući osnovanost ovog žalbenog navoda izvršenim uvidom u DoN utvrđeno je da je u dijelu 23. Kriteriji za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta - uvjeti sposobnosti, B. Dokaz tehničke i stručne sposobnosti, točka 3. propisano: „Ponuditelj mora dostaviti potvrdu proizvođača da je sva ponuđena oprema koja je predmet nabave (ručne stanice, kolske stanice, antene itd.) kompatibilna sa Dimetra 9.0 sustavom i certificirana za povezivanje sa Dimetra 9.0.“.

Pravni okvir za ocjenu ovoga žalbenog navoda čine prethodno citirane odredbe članaka 256. stavka 1., 3. i 4., 259. stavka 1., 264. stavka 1. i 2. i 268. stavka 1. ZJN 2016 obzirom se radi o dokazu koji je u DoN zahtijevan u svrhu dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti gospodarskog subjekta.

Iz navedenog je razvidno da citirane odredbe ZJN 2016 u svrhu dokazivanja tehničke i stručne sposobnosti gospodarskog subjekta propisuju uvjete i dokaze koje naručitelj u postupcima javne nabave, pa tako i u predmetnom postupku javne nabave, može zahtijevati od gospodarskog subjekta (ponuditelja/natjecatelja). Naručitelj u DoN potvrdu proizvođača da je sva ponuđena oprema koja je predmet nabave (ručne stanice, kolske stanice, antene itd.) kompatibilna sa Dimetra 9.0 sustavom i certificirana za povezivanje sa Dimetra 9.0, nije propisao sukladno citiranim odredbama ZJN 2016. Iz navedenog razloga ne može se prihvatiti kao opravdana argumentacija naručitelja da žalitelj nije priložio dokaz da je pokušao zatražiti potvrdu proizvođača Dimetra 9.0. Slijedom navedenog, navod žalitelja kojim osporava odredbu u dijelu 23. B. točku 3. DoN zbog činjenice što ista nije usklađena sa citiranim odredbama ZJN 2016, ocjenjuje se osnovanim.

Žalitelj u dijelu 24. točka 1. DoN osporava zahtjev da „ponuditelj mora priložiti važeći Certifikat ISO/IEC 9001 ili jednakovrijedan, kojim isti dokazuje da ima implementiran sustav upravljanja kvalitetom, minimalno za djelatnosti pružanja usluga integracije ICT rješenja i usluga IT podrške“ navodeći da u smislu odredbe članka 270. ZJN 2016 naručitelj može propisati određene norme osiguranja kvalitete koje se temelje na europskim normama, a koje treba ispunjavati gospodarski subjekt, ali zakonodavac ne propisuje da naručitelj može tražiti sukladnost normi za točno određenu djelatnost kod ponuditelja, posebno jer te djelatnosti nisu unificirane te svaki gospodarski subjekt može imati certificirane različite djelatnosti ili poslovne procese, a da se i dalje smatra kako ima implementiran određeni sustav upravljanja kvalitetom. Navodi da je nezakonita odredba kojom naručitelj za ISO/IEC 9001 zahtjeva minimalno certificirane djelatnosti pružanja usluga integracije ICT rješenja i usluga IT podrške. Osim toga, navodi da u pozivu na nadmetanje za ugovore u području obrane i sigurnosti za nabavu (dio 12. Opis predmeta nabave i CPV oznaka) naručitelj definira da je predmet nabave isporuka robe: TETRA terminalni uređaji i oprema, CPV 32570000-9 Komunikacijska oprema, dok istovremeno zahtijeva prilaganje certifikata ISO/IEC 9001 ili jednakovrijedan kojim ponuditelj dokazuje da ima implementiran sustav za upravljanje kvalitetom, minimalno za djelatnost pružanja usluga integracije ICT rješenja i usluga IT podrške, a koji se ne odnosi na robu koja je predmet nabave, već na ICT usluge koje nisu predmet nabave. Navodi da traženje ovog certifikata naručitelj nije doveo u vezu s predmetom nabave te nije naveo razloge traženja certifikata norme za sustave upravljanja kvalitetom (ISO/IEC 9001) za djelatnost pružanja

usluga integracije ICT rješenja i usluga IT podrške. Kako su predmet nabave TETRA terminalni uređaji i oprema navodi da će odabrani ponuditelj biti obvezan isporučiti naručitelju isključivo traženu robu, a ne izvesti usluge povezane s ICT sustavima.

U odgovoru na žalbeni navod naručitelj navodi da uvažava ovaj žalbeni navod te predlaže da se u dijelu 24. Norme osiguranja kvalitete, točki 1. DoN odredba briše.

Ocjenjujući osnovanost žalbenog navoda izvršenim uvidom u DoN je utvrđeno da je u dijelu 24. Norme osiguranja kvalitete iz članka 270. ZJN 2016, točka 1., propisano: „Ponuditelj mora priložiti važeći certifikat ISO/IEC 9001 ili jednakovrijedan, kojim isti dokazuje da ima implementiran sustav upravljanja kvalitetom, minimalno za djelatnosti pružanja usluga integracije ICT rješenja i usluga IT podrške.“. Dalje, u dijelu 12. DoN, Opis predmeta i CPV oznaka, propisano je: TETRA terminalni uređaji i oprema CPV 32570000-9 Komunikacijska oprema.

Dakle, naručitelj u odgovoru na žalbu priznaje osnovanost žalbenog navoda i navodi da je iz dijela 24. točka 1. DoN potvrdu proizvođača potrebno izbrisati.

Pravni okvir za ocjenu ovog žalbenog navoda čini odredba članka 270. ZJN 2016.

Odredbom članka 270. stavka 1. ZJN 2016 propisano je da ako javni naručitelj zahtijeva prilaganje potvrda neovisnih tijela kojima se potvrđuje sukladnost gospodarskog subjekta s određenim normama osiguranja kvalitete, uključujući pristupačnost za osobe s invaliditetom, obvezan je uputiti na sustave osiguranja kvalitete koji se temelje na odgovarajućim serijama europskih normi koje su potvrdila akreditirana tijela. Stavak 2. istog članka propisuje da javni naručitelj mora priznati jednakovrijedne potvrde tijela osnovanih u drugim državama članicama. Stavak 3. istog članka propisuje da javni naručitelj mora prihvatiti dokaze o jednakovrijednim mjerama osiguranja kvalitete ako gospodarski subjekt iz objektivnih razloga nije mogao pribaviti potvrde iz stavaka 1. i 2. toga članka u odgovarajućem roku, pod uvjetom da dokaže da su te mjere usklađene s traženim normama osiguranja kvalitete.

Pri ocjeni žalbenog navoda, ovo je tijelo uzelo u obzir navod naručitelja iz odgovora na žalbu u kojoj on priznaje osnovanost žalbenog navoda te predlaže izbrisati navedeni zahtjev iz DoN, bez da se očitovao o razlozima radi kojih je tražio da natjecatelj dostavi certifikat ISO/IEC 9001 ili jednakovrijedan minimalno za djelatnosti pružanja usluga integracije ICT rješenja i usluga IT podrške. S obzirom na to da mjerodavna zakonska odredba članka 270. ZJN 2016 određuje naručitelju mogućnost traženja normi osiguranja kvalitete, naručitelj traženjem da natjecatelj dostavi važeći certifikat ISO/IEC 9001 ili jednakovrijedan, kojim isti dokazuje da ima implementiran sustav upravljanja kvalitetom, nije povrijedio istaknute odredbe ZJN 2016. Međutim, zahtjev u dijelu propisivanja sukladnosti norme ISO/IEC 9001 za točno određenu djelatnost kod ponuditelja, kako je to u dijelu 24. točki 1. DoN propisano, prema ocjeni ovog tijela naručitelj u DoN i u žalbenom postupku nije opravdao, odnosno traženje toga certifikata nije doveo u vezu s predmetom nabave kada nije naveo razloge traženja norme za sustave upravljanja kvalitetom (ISO/IEC 9001) za djelatnost pružanja usluga integracije ICT rješenja i usluga IT podrške. Stoga, a uzimajući u obzir da su predmet nabave TETRA terminalni uređaji i oprema, naručitelj u žalbenom postupku nije osporio navod žalitelja da traženje ovog certifikata nije doveo u vezu s predmetom nabave. Slijedom navedenog, žalbeni navod je osnovan.

Žalitelj u dijelu 24. točka 2. DoN osporava zahtjev naručitelja „ponuditelj mora priložiti važeći Certifikat ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedan, kojim ponuditelj dokazuje da ima implementiran sustav za upravljanje informacijskom sigurnošću, minimalno za djelatnost implementacije, održavanja i nadogradnje složenih ICT sustava“. Navodi da je u Pododjeljku 4. ZJN 2016 - Norme osiguranja kvalitete i norme upravljanja okolišem, kako to već i sam naslov kaže, zakonodavac propisao primjenu normi osiguranja kvalitete i normi upravljanja okolišem. U dijelu 24. poziva na nadmetanje za ugovore u području

obrane i sigurnosti za nabavu, navodi da je između ostalog traženo priložiti važeći Certifikat ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedan, kojim Ponuditelj dokazuje da ima implementiran sustav za upravljanje informacijskom sigurnošću, minimalno za djelatnost implementacije, održavanja i nadogradnje složenih ICT sustava. Prema Hrvatskom normativnom dokumentu Hrvatskog zavoda za norme kojeg žalitelj dostavlja u prilogu, navodi da norma oznake ISO/IEC 27001 ima naslov Informacijska tehnologija -- Sigurnosne tehnike -- Sustavi upravljanja informacijskom sigurnošću -- Zahtjevi (ISO/IEC 27001:2013) te da po ICS-u spada u: 03.100.70 Sustavi upravljanja, 35.030 Sigurnost u informacijskoj tehnologiji. Stoga, navodi da norma ISO/IEC 27001 nije norma osiguranja kvalitete niti norma upravljanja okolišem, čije bi se prilaganje moglo tražiti pozivom na odredbe Pododjeljka 4. ZJN 2016, a posebno ne temeljem članka 270. ZJN 2016 koji se odnosi isključivo na norme upravljanja kvalitetom. Navodi da naručitelj može propisati određene norme osiguranja kvalitete koje se temelje na europskim normama a koje treba ispunjavati gospodarski subjekt, ali zakonodavac ne propisuje da naručitelj može tražiti sukladnost normi za točno određenu djelatnost kod ponuditelja, posebno jer te djelatnosti nisu unificirane te svaki gospodarski subjekt može imati certificirane različite djelatnosti iiii poslovne procese, a da se i dalje smatra kako ima implementiran određeni sustav upravljanja kvalitetom, pa je nezakonita odredba DoN da za ISO/IEC 27001 zahtjeva minimalno certificirane djelatnosti implementacije, održavanja i nadogradnje složenih ICT sustava. Nadalje, navodi da je u pozivu na nadmetanje (dio 12. Opis predmeta nabave i CPV oznaka) naručitelj definirao da je predmet nabave isporuka robe, i to: TETRA terminalni uređaji i oprema, CPV 32570000-9 Komunikacijska oprema. Istovremeno, zahtijeva prilaganje certifikata ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedan, kojim ponuditelj dokazuje da ima implementiran sustav za upravljanje informacijskom sigurnošću, minimalno za djelatnost implementacije, održavanja i nadogradnje složenih ICT sustava a koji se ne odnosi na robu koja je predmet nabave, već na ICT usluge koje nisu predmet nabave. Navodi da traženje toga certifikata naručitelj nije doveo u vezu s predmetom nabave, štoviše, naručitelj nije uopće naveo razloge traženja certifikata norme za sustave upravljanja informacijskom sigurnošću (ISO/IEC 27001) za djelatnost implementacije, održavanja i nadogradnje složenih ICT sustava. Kako su predmet nabave TETRA terminalni uređaji i oprema navodi da će odabrani ponuditelj biti obvezan isporučiti naručitelju isključivo traženu robu, a ne izvesti usluge povezane s ICT sustavima, čime traženje navedene norme nije povezano s predmetom nabave te je nezakonito. Poziva se na rješenje Državne komisije KLASA: UP/II-034-02/17-01/654 od 24. studenog 2017. te navodi da je u odnosu na citiranu odluku u predmetnom postupku navedeno traženje puno otegotnije za ponuditelje obzirom je u citiranom primjeru posjedovanje certifikata bilo kriterij za ocjenu ekonomski najpovoljnije ponude, dok je u konkretnom slučaju dostavljanje certifikata uvjet valjanosti zahtjeva ponuditelja čime se nezakonitim traženjem ISO certifikata koji nije u vezi s predmetom nabave daleko više ograničava konkurencija i podnošenje usporedivih zahtjeva, a daje prednost ponuditeljima koji imaju takav certifikat.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da ostaje pri zahtjevu za prilaganje certifikata ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedan, te da se radi o nabavi robe, a ne usluge. Bitnim smatra naglasiti da su TETRA terminalni uređaji krajnji uređaji TETRA sustava koji je klasificiran, te da uređaji koje naručuje ostvaruju garanciju najmanje godinu dana te se prilikom reklamacija ostvaruje pristup kako uređaju tako i cijelom TETRA sustavu.

U očitovanju na naručiteljev odgovor na žalbu žalitelj je naveo da naručitelj u svakom trenutku može onemogućiti pristup uređaju sustava, tako i onda kada ga šalje radi reklamacije isporučitelju i da krajnji uređaj ne sadrži klasificirane podatke. Kako se ISO/IEC 27001 normom certificiraju standardizirani postupci vezani za informacijsku sigurnost, te svaki gospodarski subjekt može certificirati njemu specifičan postupak vezan za informacijsku sigurnost, navodi da je svrha traženja da je certificirani postupak

"minimalno za djelatnost implementacije, održavanja i nadogradnje složenih ICT sustava" najvjerojatnije pogodovanje jednom gospodarskom subjektu.

Ocjenujući osnovanost ovog žalbenog navoda izvršenim uvidom u DoN je utvrđeno da je u dijelu 24. Norme osiguranja kvalitete iz članka 270. ZJN 2016, točka 2, propisano: „Ponuditelj mora priložiti važeći Certifikat ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedan, kojim ponuditelj dokazuje da ima implementiran sustav za upravljanje informacijskom sigurnošću, minimalno za djelatnost implementacije, održavanja i nadogradnje složenih ICT sustava.“. Dalje, u dijelu 12. DoN, Opis predmeta i CPV oznaka, propisano je: TETRA terminalni uređaji i oprema CPV 32570000-9 Komunikacijska oprema.

Žalitelj je uz podnesak kojim se očitovao na odgovor naručitelja na žalbu priložio „Očitovanje vezano za normu ISO/IEC 27001 iz postupka javne nabave, BROJ: HZN-1-25/2022-AMB-2 od 26. srpnja 2022., izdano od Hrvatskog zavoda za norme, u kojem se u bitnom navodi: „Hrvatski zavod za norme je na temelju članka 12. Zakona o normizaciji (Narodne novine br. 80/2013) na prijedlog tehničkog odbora HZN/TO Z1, Informacijska tehnologija i provedene rasprave prihvatio normu EN ISO/IEC 27001:2017 u izvorniku na engleskom jeziku kao hrvatsku normu HRN EN ISO/IEC 27001:2017. Obavijest o prihvaćanju objavljena je u HZN Glasilu 3/2017 od 2017-03-31. Norma utvrđuje zahtjeve za uspostavu, implementaciju, rad, nadzor, pregled, održavanje i kontinuirano poboljšanje dokumentiranog sustava upravljanja sigurnošću informacija unutar konteksta organizacije. Norma također uključuje zahtjeve za procjenu i tretman rizika informacijske sigurnosti prilagođene potrebama organizacije. Zahtjevi navedeni u normi su generički i namijenjeni su primjenjivosti na sve organizacije, bez obzira na vrstu, veličinu ili prirodu djelatnosti. Norma pripada skupini norma za sustave upravljanja, primjenjuje se na područje informacijske sigurnosti i kompatibilna je s normom za sustave upravljanja kvalitetom HRN EN ISO 9001 i s normom za sustave upravljanja okolišem HRN EN ISO 14001. Hrvatske norme su (gotovo uvijek) istovjetne s prihvaćenim europskim i/ili međunarodnim normama kao što je to slučaj u primjeru norme HRN EN ISO/IEC 27001:2017.“.

Pravni okvir za ocjenu ovog žalbenog navoda čine odredbe prethodno citiranog članka 270. ZJN 2016.

Nadalje, pri ocjeni žalbenog navoda ovo je tijelo uzelo u obzir argumentaciju naručitelja iz odgovora na žalbu u kojoj on navodi da ostaje pri zahtjevu za prilaganje „certifikata ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedan“.

Vezano za dio žalbenog navoda da norma ISO/IEC 27001 nije norma osiguranja kvalitete niti norma upravljanja okolišem, čije bi se prilaganje moglo tražiti pozivom na odredbe Pododjeljka 4. ZJN 2016, a posebno ne temeljem članka 270. ZJN 2016, utvrđeno je sljedeće. U konkretnom slučaju, naručitelj zahtijeva sukladnost gospodarskog subjekta s određenom normom, sukladno odredbi članka 270. ZJN 2016 prema kojoj je dopušteno u postupku nabave zahtijevati od ponuditelja dokaze o sukladnosti s normama osiguranja kvalitete. Prema shvaćanju ovog tijela, članak 270. ZJN 2016 treba tumačiti na način da su norme iz članka 270. ZJN 2016 usmjerene na gospodarski subjekt, pa naručitelj može tražiti dokaze od ponuditelja u odnosu na pridržavanje određenih normi koje pridonose osiguranju kvalitete, dakle takve norme koje uz pridržavanje zahtjeva norme kroz upravljanje poslovnim procesima, resursima te rizicima u krajnjem utječu i na kvalitetu predmeta, u konkretnom slučaju robe (opreme) koju nudi gospodarski subjekt, a koja je tražena u postupku nabave. Zaključuje se da je u konkretnom slučaju, naručitelj mogao propisati dokaz o sukladnosti gospodarskog subjekta s normom za sustav upravljanja sigurnošću informacija (ISO 27001), dakle normom koja osigurava upravljanje rizicima, odnosno poboljšano poslovno upravljanje i povjerenje zainteresiranih strana da su ispunjeni njihovi zahtjevi i očekivanja u pogledu informacijske sigurnosti, u svrhu osiguranja kvalitete gospodarskog subjekta prema odredbi članka 270. ZJN 2016.

Navedeno se potvrđuje i dostavljenim očitovanjem Hrvatskog zavoda za norme iz kojeg proizlazi da norma HRN EN ISO/IEC 27001:2017 pripada skupini norma za sustave upravljanja, primjenjuje se na područje informacijske sigurnosti i kompatibilna je s normom za sustave upravljanja kvalitetom HRN EN ISO 9001 i s normom za sustave upravljanja okolišem HRN EN ISO 14001 te da su hrvatske norme (gotovo uvijek) istovjetne s prihvaćenim europskim i/ili međunarodnim normama kao što je to slučaj u primjeru norme HRN EN ISO/IEC 27001:2017. Također, naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da ostaje pri zahtjevu za prilaganje „certifikata ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedan“. Slijedom navedenog, ovaj dio žalbenog navoda je neosnovan.

Vežano za dio žalbenog navoda kojim žalitelj osporava traženje važećeg Certifikata ISO/IEC 27001 ili jednakovrijedan, minimalno za djelatnost implementacije, održavanja i nadogradnje složenih ICT sustava, prema ocjeni ovog tijela u DoN i u žalbenom postupku naručitelj nije opravdao, odnosno traženje toga certifikata za propisane djelatnosti nije doveo u vezu s predmetom nabave. Stoga, a uzimajući u obzir da su predmet nabave TETRA terminalni uređaji i oprema, naručitelj u žalbenom postupku nije osporio navod žalitelja da traženje ovog certifikata nije doveo u vezu s predmetom nabave. Slijedom navedenog, ovaj dio žalbenog navoda je osnovan.

Na kraju žalitelj navodi da je u dijelu 30. DoN propisano „zahtjev za sudjelovanje predaje se neposredno na urudžbeni zapisnik Naručitelja u Glavno tajništvo ili teklićem MUP-a RH (preko najbliže PP iii PU), na adresu naručitelja...“. Ukazuje da u prvom stupnju ograničenog postupka nabave poziv na nadmetanje za ugovore u području obrane i sigurnosti za nabavu i zahtjev za sudjelovanje ne sadrže klasificirane podatke iz Zakona o tajnosti podataka te je odredba kojom je propisano da se zahtjev predaje isključivo neposredno na urudžbeni zapisnik Naručitelja u Glavno tajništvo iii teklićem MUP-a RH (preko najbliže PP iii PU) diskriminirajući za sve potencijalne ponuditelje koji nemaju sjedište u Zagrebu, čime su prekršene odredbe o slobodi poslovnog nastana te jednakom tretmanu. Navodi da mogućnost predaje dokumentacije preko teklića MUP-a RH (preko najbliže PP iii PU) nije životna jer MUP RH nije ovlaštenu pružatelj poštanskih ili kurirskih usluga u Republici Hrvatskoj, najbliža PP iii PU nema obavezu preuzeti zahtjev i isporučiti ga do vremena naznačenog u dijelu 39. DoN, Datum, vrijeme i mjesto dostave zahtjeva za sudjelovanje i otvaranja zahtjeva za sudjelovanje. Navodi da se za razliku od teklića, s ovlaštenim pružateljima poštanskih ili kurirskih usluga u RH kao i ostalim pravnim ili fizičkim osobama koje ponuditelj može angažirati za dostavu zahtjeva može ugovoriti određena razina kvalitete usluge kao i vrijeme dostave, te su isti materijalno odgovorni ukoliko ugovorena usluga nije izvršena sukladno ugovorenom.

U odgovoru na žalbu naručitelj navodi da je u DoN propisao način dostave zahtjeva za sudjelovanje na dva načina, neposredno na urudžbeni zapisnik ili teklićem MUP-a (preko najbliže PP ili PU) iz razloga jer se postupak vodi prema Uredbi o javnoj nabavi u području obrane i sigurnosti.

Ocjenjujući osnovanost ovog žalbenog navoda izvršenim uvidom u DoN je utvrđeno da je u dijelu 30. Način dostave, propisano: „Zahtjev za sudjelovanje se predaje neposredno na urudžbeni zapisnik naručitelja u Glavno tajništvo ili teklićem MUP-a RH (preko najbliže PP ili PU), na adresu naručitelja, u zatvorenoj omotnici na kojoj mora biti naznačen naziv i adresa natjecatelja radi evidencije zahtjeva za sudjelovanje ili kako bi se u slučaju da je zahtjev za sudjelovanje zakašnjeli isti mogao neotvoren vratiti natjecatelju te adresa i oznaka propisanog sadržaja. Natjecatelj samostalno određuje način dostave zahtjeva za sudjelovanje i sam snosi rizik eventualnog gubitka odnosno nepravovremene dostave. Izmjena i/ili dopuna zahtjeva za sudjelovanje dostavlja se na isti način kao i osnovni zahtjev za sudjelovanje s obveznom naznakom da se radi o izmjeni ili dopuni.“.

Pravni okvir za ocjenu ovog žalbenog navoda čini odredba članka 60. stavka 1. točke 6. ZJN 2016.

Članak 60. stavak 1. točka 6. ZJN 2016 propisuje da iznimno od odredbe članka 59. stavka 1. toga Zakona, elektronička sredstva komunikacije nisu obvezna ako: se na nabavu primjenjuje propis kojim se uređuje javna nabava za potrebe obrane i sigurnosti ili propis kojim se uređuje javna nabava za potrebe diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu. Stavak 2. istog članka propisuje da se komunikacija u slučaju iz stavka 1. ovoga članka odvija putem ovlaštenog pružatelja poštanskih usluga ili druge odgovarajuće kurirske službe, telefaksom ili njihovim kombiniranjem s elektroničkim sredstvima. Pregledom sadržaja Uredbe o javnoj nabavi u području obrane i sigurnosti utvrđeno je da ista ne regulira način dostave zahtjeva za sudjelovanje.

S obzirom da se sukladno citiranoj odredbi ZJN 2016 u postupku javne nabave na koji se primjenjuje propis kojim se uređuje javna nabava za potrebe obrane i sigurnosti, kao što je predmetni postupak, komunikacija odvija putem ovlaštenog pružatelja poštanskih usluga ili druge odgovarajuće kurirske službe, telefaksom i sl., naručitelj je u DoN, pored navedenih načina dostave zahtjeva za sudjelovanje, natjecateljima bio dužan omogućiti i dostavu putem ovlaštenog pružatelja poštanskih usluga. Slijedom navedenog, žalbeni navod je osnovan.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo, izvan granica žalbenog navoda, nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

Slijedom svega navedenog, a na temelju članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 6.111,25 kuna i to iznos od 5.000,00 kuna za naknadu za pokretanje žalbenog postupka, iznos od 781,25 kuna odvetničke nagrade za sastavljanje žalbe s pripadajućim PDV-om i trošak pribavljanja ovjerenog prijevoda s engleskog jezika poruka proizvođača priloženog u žalbi, za koji je priložen račun broj: 119-01-01 od 24. kolovoza 2022. na iznos od 330,00 kuna.

Za ocjenu osnovanosti predmetnog zahtjeva mjerodavno pravo čini odredba članka 431. stavka 2. i 3. ZJN 2016. i odredba članka 3. stavka 3. Zakona o državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave.

Žalitelj ima pravo na 5.000,00 kuna za naknadu za pokretanje žalbenog postupka. Žalitelj ima pravo na naknadu opravdanih troškova nastalih mu sudjelovanjem u žalbenom postupku. Žalitelj ima pravo na naknadu odvetničkog troška za sastav žalbe u visini od 500,00 kuna za sastav žalbe, 125,00 kuna za pripadajuće uvećanje od 25% te 156,25 kuna za 25% PDV-a, sukladno Tbr. 20.1., Tbr. 22. i Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvetnika (Narodne novine broj 142/12, 103/14, 118/14, 107/15 i 37/22). Opravdanost naknade troška pribavljanja ovjerenih prijevoda s engleskog jezika poruka proizvođača, utemeljena je na osnovanosti žalbenog navoda, a sukladno obrazloženju u rješenju. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016, obavezan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od dostave izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. ZJN 2016.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

ZAMJENIK PREDsjednice